

Elinvoimainen Tampereen kaupunkiseutu - Tulevaisuuden vaihtoehdot vaikutuksineen

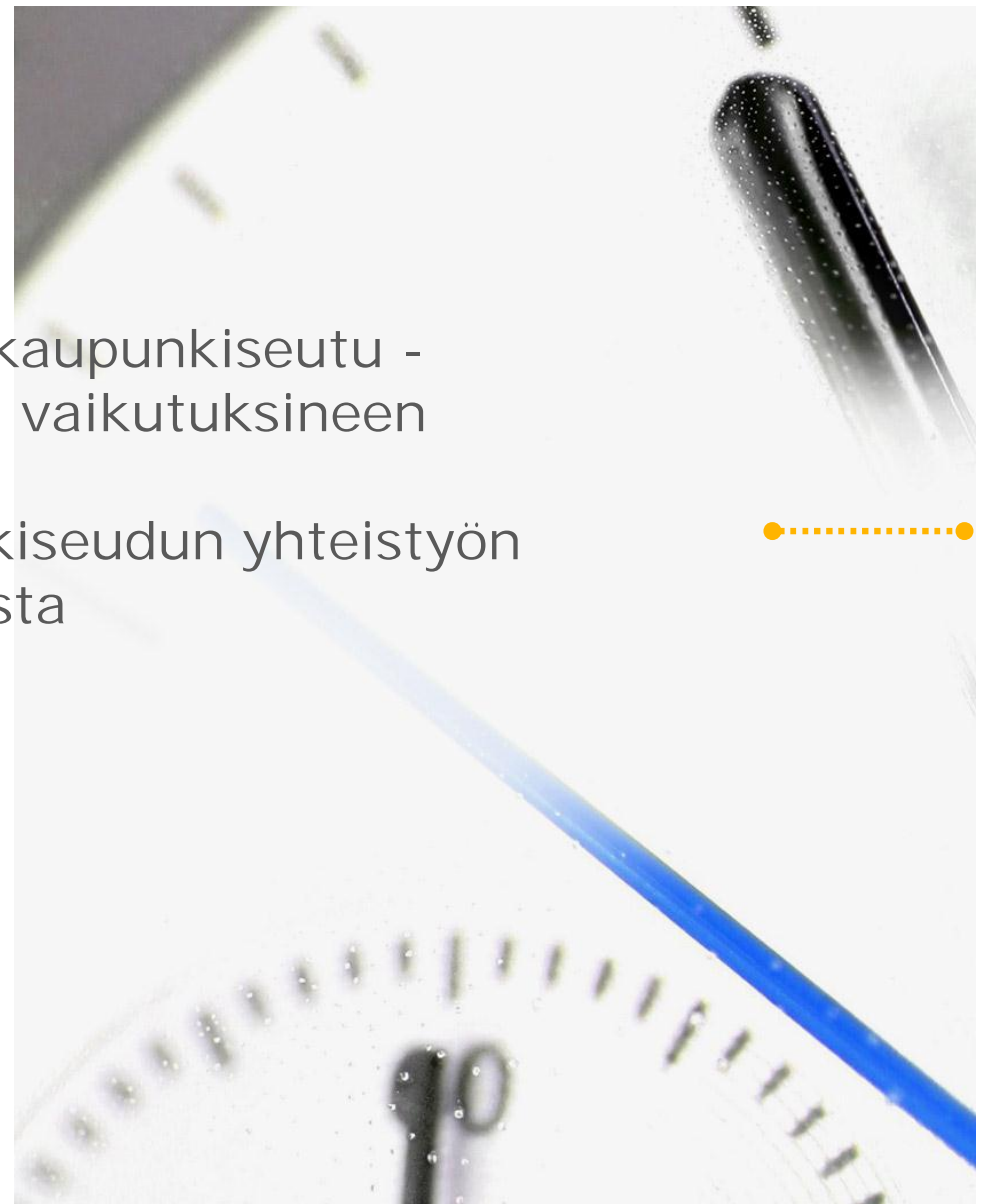
Kysely Tampereen kaupunkiseudun yhteistyön tulevaisuuden vaihtoehdoista

Mikko Kesä
Ari Kurlin

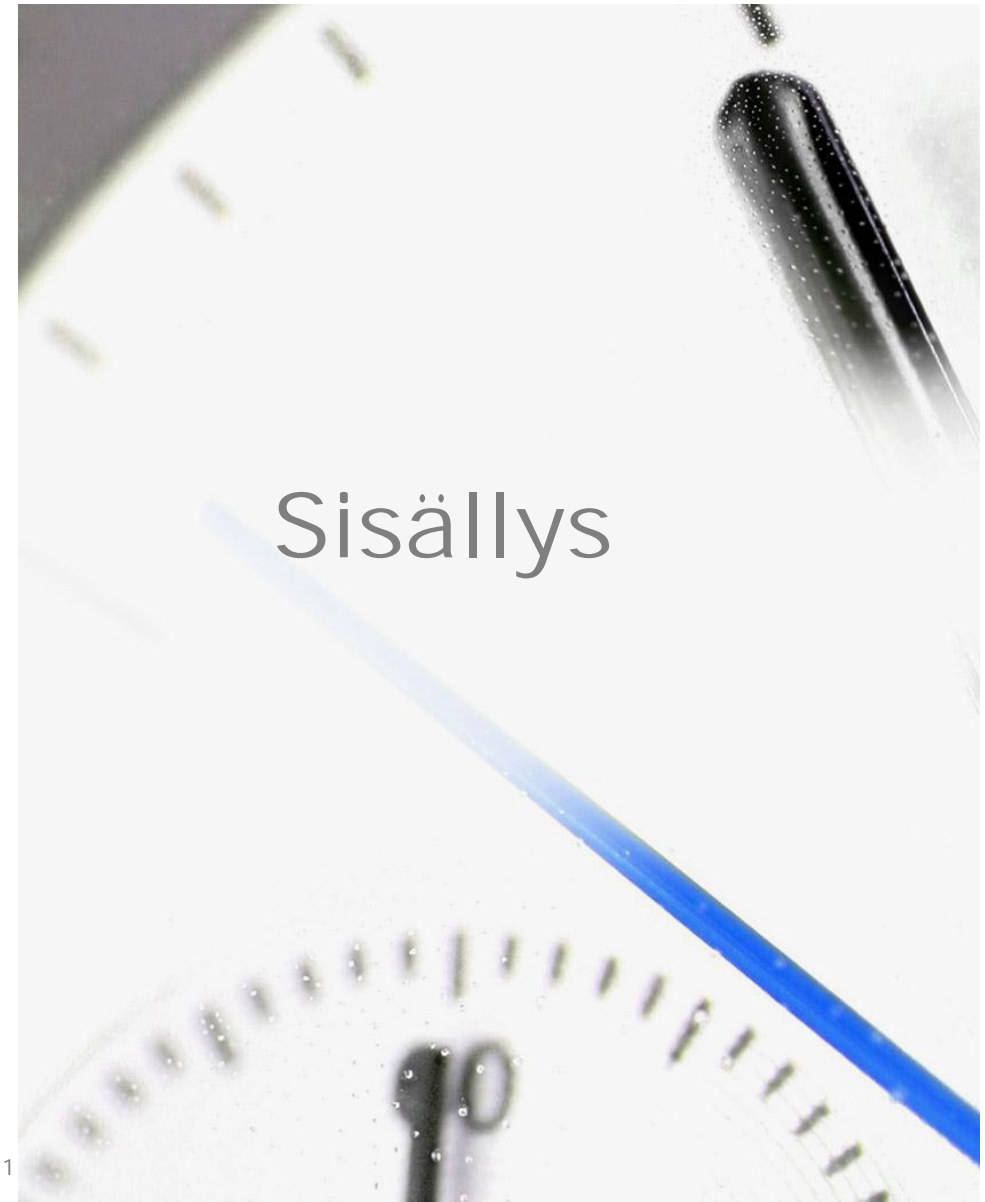
23.10.2013

INNOLINK
RESEARCH
TIEDOSTA MENESTYS

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Vastaajien taustatiedot
3. Tutkimuksen tulokset
4. Yhteenveto

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Vastaajien taustatiedot
3. Tutkimuksen tulokset
4. Yhteenveto

Yleistä tutkimuksesta

YLEISTÄ TUTKIMUKSESTA

Vuoden 2013 aikana Tampereen kaupunkiseudulla toteutetaan kahdeksan kunnan yhteinen selvitys kaupunkiseudun tulevaisuuden suunnasta ja vaihtoehtoista. Selvitys käynnistyi tammikuussa 2013 ja selvitysmiehenä toimii Rauno Saari. Työn aikana mm. arvioidaan erilaisten organisointivaihtoehtojen (kunnat, kuntien välinen yhteistyö, seutuhallinto ja uusi kunta) vaikutuksia Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointiin ja kilpailukykyyn.

Seutuselvityksen osana jokaisessa kunnassa toteutettiin syksyn 2013 aikana keskustelutilaisuuksia sekä poliittisille päättäjille että kuntalaisille. Osana selvitystä haluttiin saada myös kuntalaisia aktivoitua laajalti osallistumaan eri vaihtoehtojen arviointiin. Tavoitteena oli myös kerätä kuntalaisten näkemyksiä myöhemmän päätöksenteon tueksi. Näiltä lähtökohdin toteutettiin syksyllä 2013 Tampereen kaupunkiseudun kuntalaiskysely, jossa selvitettiin kaupunkiseudun asukkaiden suhdetta kuntaan, arjen asiointia sekä näkemyksiä kunnallisten tehtävien järjestämisestä jatkossa.

Kysely toteutettiin syys-lokakuussa 2013. Kyselyn kohderyhmänä olivat Tampereen kaupunkiseudun (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tampere, Pirkkala, Vesilahti sekä Ylöjärvi) kuntalaiset. Tavoitteena oli kerätä laajamittaisesti näkemyksiä erilaisilta kuntalaisryhmiltä. Riittävän laajuuden saamiseksi otoskooksi päätettiin 200 vastaajaa. Vastaja pohja kiintiöitiin väkilukuun nähden mukauttaen.

Kiintiöinti jakautui kunnittain seuraavasti:

•Tampere 900	•Vesilahti 80
•Orivesi 100	•Pirkkala 160
•Kangasala 200	•Nokia 200
•Lempäälä 160	•Ylöjärvi 200

Tiedonkeruu tapahtui ensisijaisesti Internet-pohjaisen vastaajaneelin kautta. Lisäksi vastausmääriä täydennettiin puhelinhaastatteluilla eri ikäluokista ja kunnista. Tampereen kohdalla kaikki vastaukset kertyivät paneelista. Muiden kuntien kohdalla vastauksista kolmannes kerättiin paneelista ja kaksi kolmasosaa puhelinhaastatteluun. Vastauksia kertyi kiintiöiden mukaisesti ja Tampereelta lisäksi viisi ylimääräistä.

Tämä on kokonaisraportin tiivistelmä. Tarkemmat tulokset ovat saatavissa pääraportissa ja kuntakohtaisista raporteista.

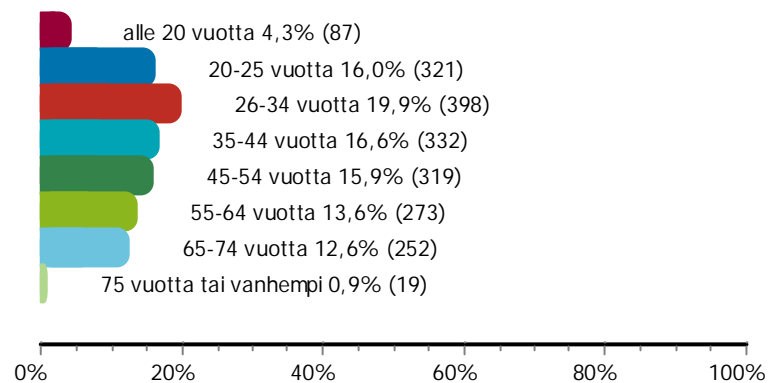
1. Yleistä tutkimuksesta
2. Vastaajien taustatiedot
3. Tutkimuksen tulokset
4. Yhteenveto

A close-up photograph of a pen nib and a scale, with the text 'Vastaajien taustatiedot' overlaid. The pen nib is black and positioned in the upper right corner. The scale is white with black markings and is positioned in the lower right corner. The text is centered in the middle of the image.

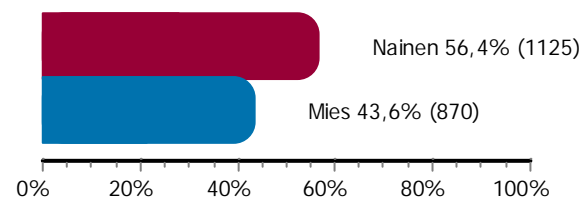
Vastaajien taustatiedot

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

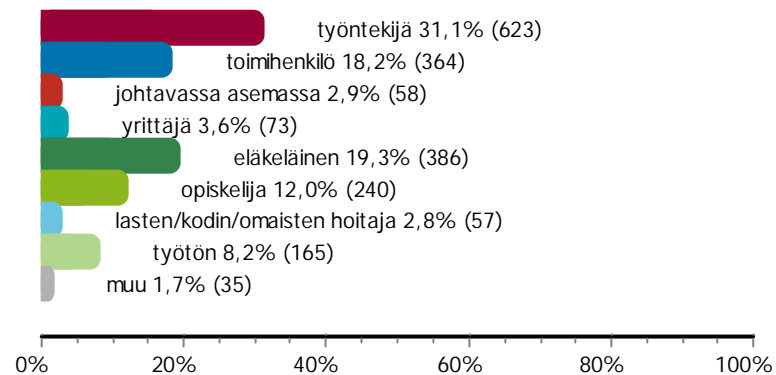
Ikä

Sukupuoli

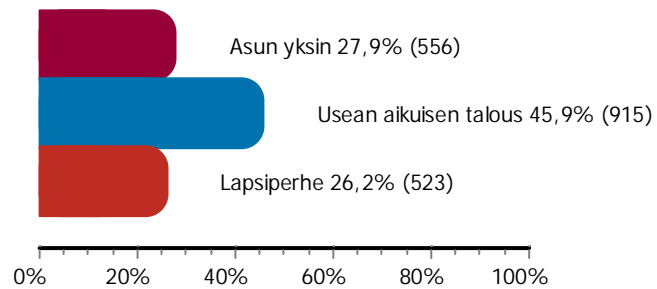

Ammattiryhmä

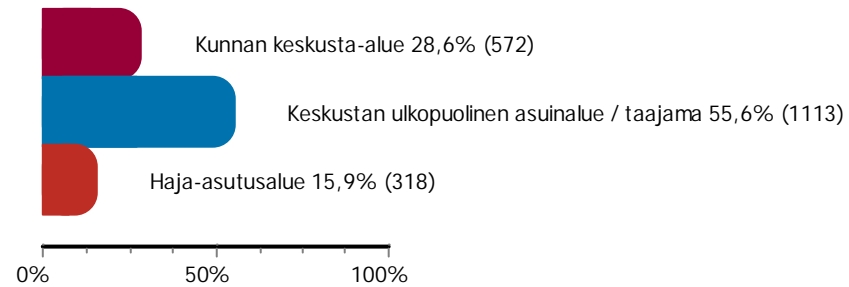

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

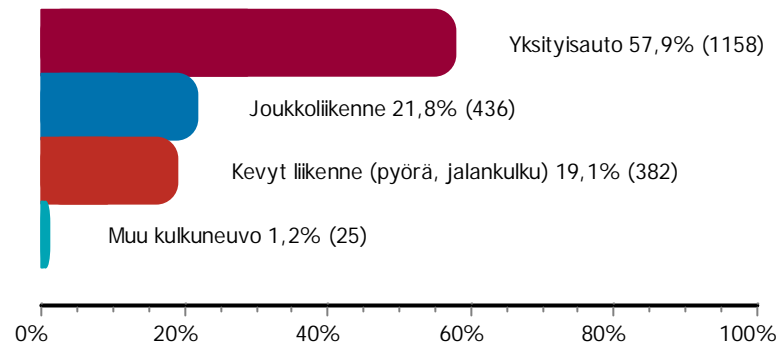
Kotitalouden tyyppi

Asuinalue

Pääasiallinen liikkumisväline työssä ja päivittäisessä asiointissa

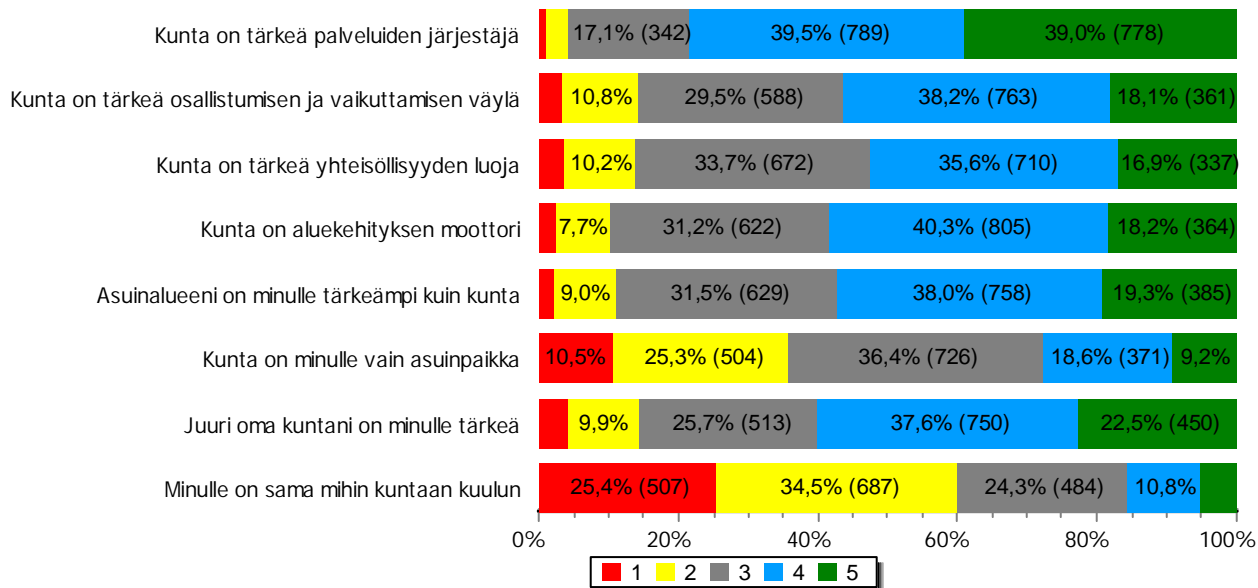
1. Yleistä tutkimuksesta
2. Vastaajien taustatiedot
3. Tutkimuksen tulokset
4. Yhteenveto

A close-up photograph of a pen nib writing on a document. The pen is black and the nib is in contact with the paper. In the background, a ruler is visible, showing markings and the number '10'. The text 'Tutkimuksen tulokset' is overlaid on the image in a large, dark grey font.

Tutkimuksen tulokset

KUNTALAISUUDEN MERKITYS

Mitä kuntalaisuus merkitsee Sinulle? Arvioi, missä määrin seuraavat asiat pitävät kohdallasi paikkansa.

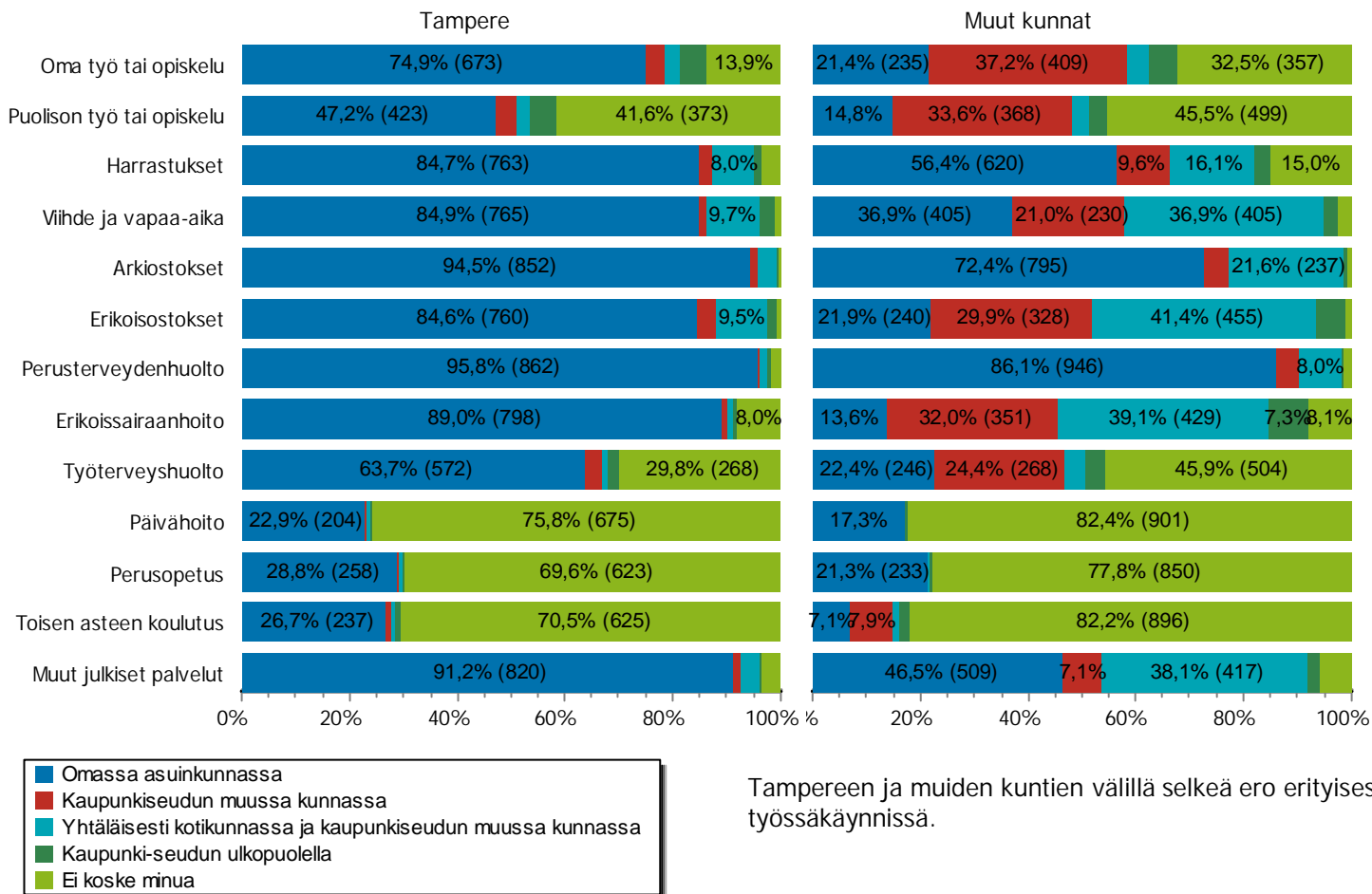
Asteikko:
Pitää paikkansa...
1=ei lainkaan
2=heikosti
3=kohtalaisesti
4=melko hyvin
5 = erittäin hyvin

Kunnan merkitys erityisesti osallistumisen ja vaikuttamisen väylänä sekä yhteisöllisyyden luojauna korostuu yli 54-vuotiailla, eläkeläisillä sekä lasten-/kodin-/omaisten hoitajilla. Työttömät ja opiskelijat näkevät kunnan muita harvemmin yhteisöllisyyden luojauna ja osallistumisen ja vaikuttamisen väylänä. Kunnan rooli aluekehityksen moottorina korostuu erityisesti johtavassa asemassa ja yrittäjänä toimivilla.

Haja-asutusseuduilla asuvat mieltävät muita useammin oman asuinalueensa kuntaa tärkeämmäksi.

ARJEN ASIOINTI KAUPUNKISEUDULLA

Missä pääosin asioit tai asioitte toimittaessanne seuraavia arkeen liittyviä asioita?

Tampereen ja muiden kuntien välillä selkeä ero erityisesti työssäkäynnissä.

KUNNALLISTEN TEHTÄVIEN JÄRJESTÄMINEN

Vastaajia pyydettiin arvioimaan kolmea kehityssuuntaa erilaisten kunnallisten tehtävien hoidon kannalta.

Yksinkertaistetut suuntausvaihtoehdot olivat

- Kuntien välistä yhteistyötä tulisi vähentää nykyisestä ja kunnan omaa roolia vahvistaa
- Päätösvaltaa tulisi siirtää kuntien välisille yhteistyöelimille
- Nykyisiä kuntia tulisi yhdistää kuntaliitoksilla
- lisäksi mukana oli en osaa sanoa -vaihtoehto.

Tehtävät oli jaettu yhdyskuntarakennetta, palveluita, vaikuttamista ja osallistumista, kuntataloutta, elinkeinoelämää ja kuntaidentiteettiä koskeviin tehtäviin.

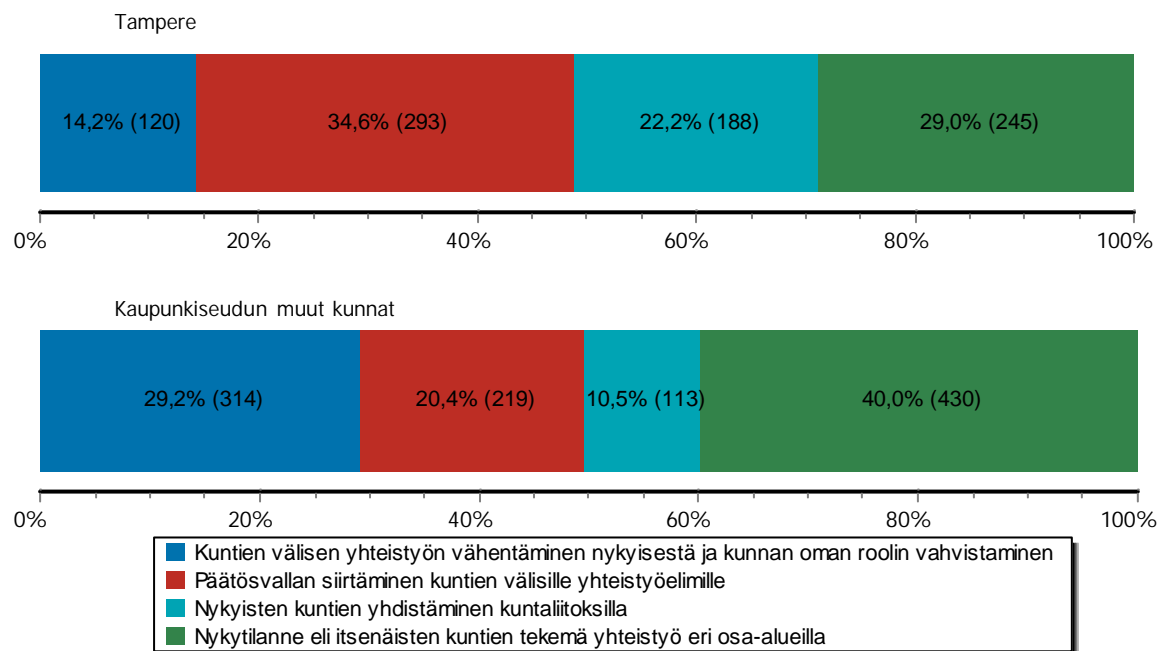
Vastaajilta kysyttiin ensin vaihtoehdoista tehtäväkohtaisesti ja tämän jälkeen kokonaisuudesta mukaan lukien mahdollisuus nykytilanteeseen.

Seuraavassa esitetään ensin kokonaisratkaisu ja sen jälkeen eri tehtävät ensin summamuuttujana muodostetuista pääluokista ja sen jälkeen alaluokittain. Vertailu taustamuuttujittain tulee ilmi kunkin kuvion alla sanallisesti.

PARAS KOKONAISRATKAISU KAUPUNKISEUDULLE

Ajatellen kokonaisuutta, minkä seuraavista ratkaisuista koet parhaaksi koko kaupunkiseudun eli 8 kunnan (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tampere, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi) alueen kehittämisessä?

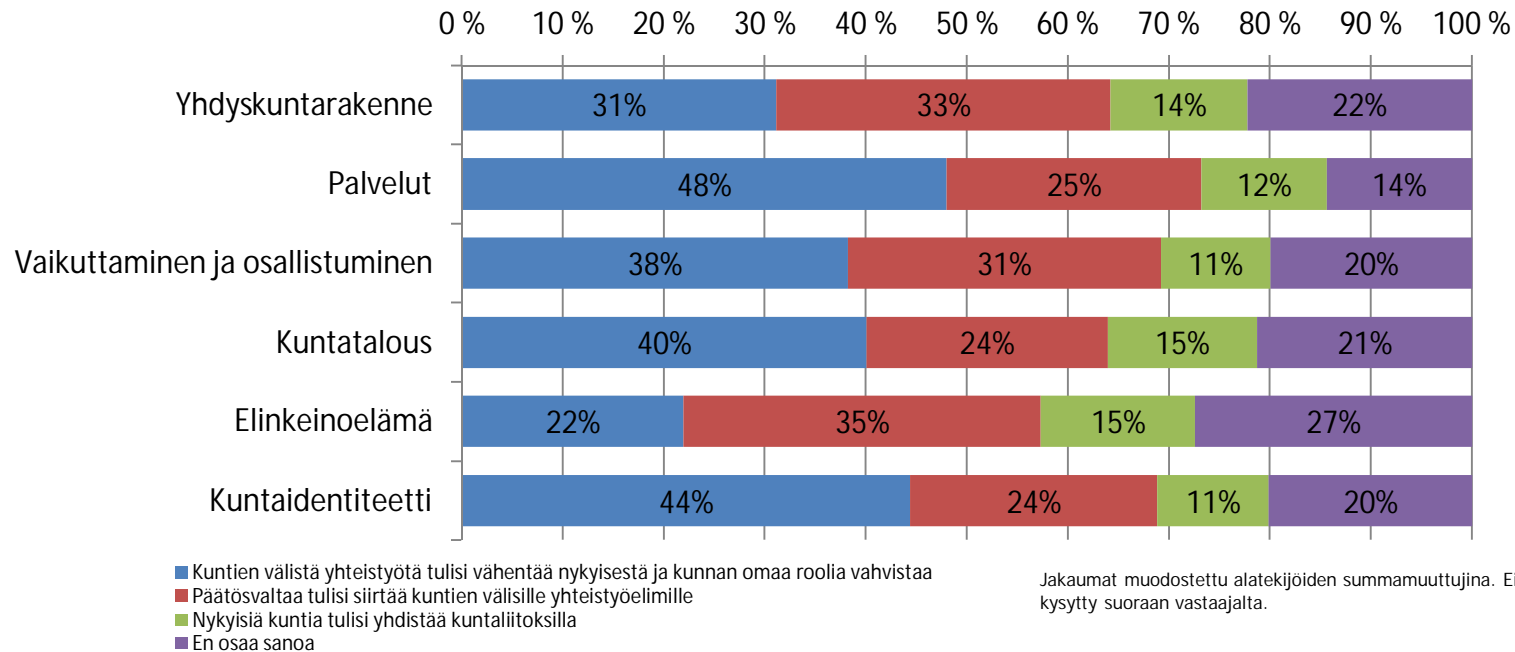

Nykytilanteen näkee parhaaksi ratkaisuksi vain joka kolmas vastaaja ja muista kunnista kuin Tampereelta 40 prosenttia. Tamperelaiset kannattavat useimmin päätösvallan siirtämistä yhteistyöelimille. Muissa kunnissa kunnan oman roolin vahvistamista ja yhteistyöelimistä ja kuntaliitoksia kannattaa lähes yhtä moni.

Kunnan oman aseman vahvistamista kannattavat useimmin yli 64-vuotiaat, eläkeläiset ja haja-asutusalueilla asuvat, nykytilannetta nuorimmat vastaajat ja yhteistyöelimistä 45-64-vuotiaat, johtavassa asemassa toimivat ja yrittäjät. Johtavassa asemassa toimivat, toimihenkilöt ja yrittäjät kannattavat myös useimmin kuntaliitoksia.

KUNNALLISTEN TEHTÄVIEN JÄRJESTÄMINEN

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

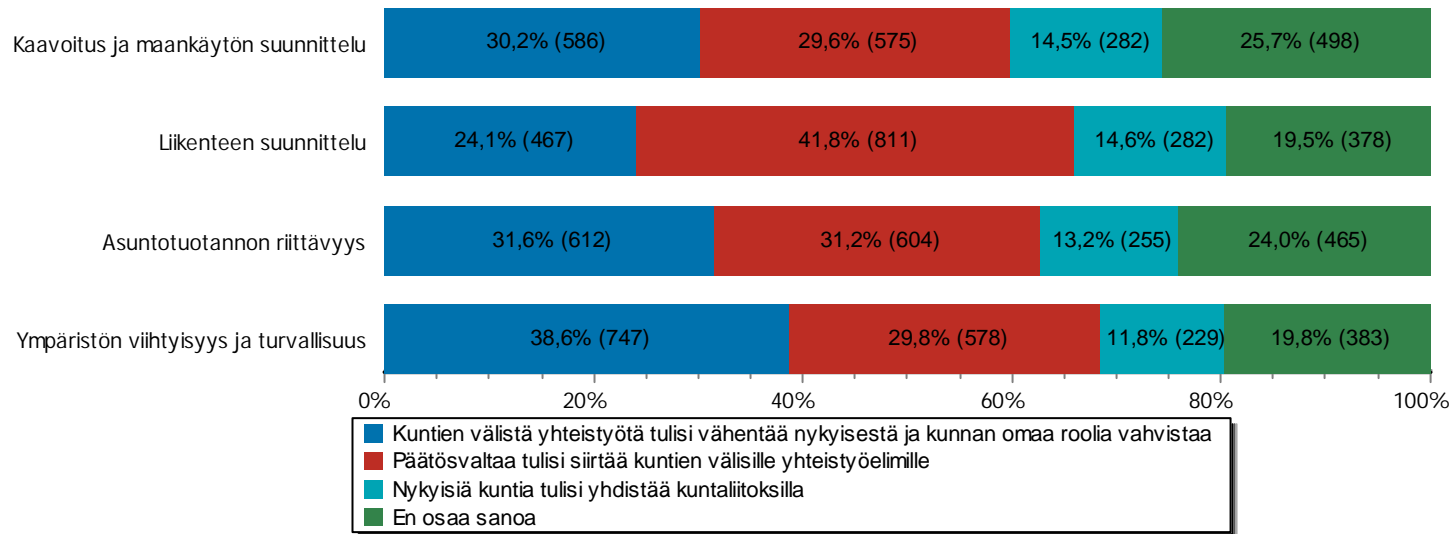
Kunnan oma roolin vahvistamista kannatetaan erityisesti palveluiden, kuntatalouden ja kuntaidentiteetin kohdalla. Päätösvallan siirtäminen yhteistyöelimille saa suosiota yhdyskuntarakenteen, vaikuttamisen ja osallistumisen ja elinkeinoelämän tehtävien kohdalla.

Yhteistyöelimien ja kuntaliitosten kannatus on selvästi yleisintä Tampereella, mutta myös muissa kunnissa erityisesti yhdyskuntarakenteen, vaikuttamisen ja osallistumisen ja elinkeinoelämän kehittämisen kohdalla.

Kunnan oman roolin vahvistamisen kannalla ovat erityisesti vanhemmat ikäluokat, paitsi Tampereella. Kunnan oman roolin vahvistaminen nähdään useimmin parhaaksi suunnaksi haja-asutusalueilla erityisesti yhdyskuntarakenteen kannalta. Ympäryskuntien keskusta-alueilla asuvat kannattavat useimmin kunnan oman aseman vahvistamista erityisesti palveluiden kannalta, mutta yhteistyöelimä liikenteen suunnittelussa elinkeinoelämän tehtävissä.

YHDYSKUNTARAKENNE

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

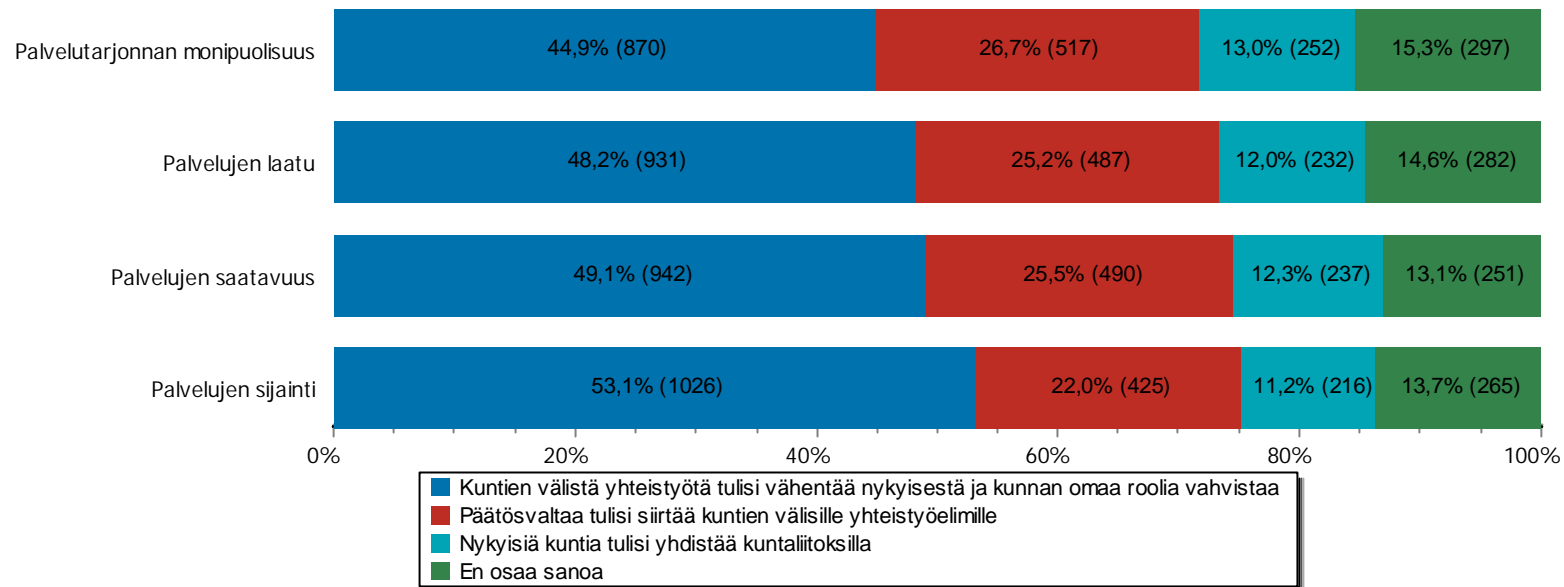

Kuntaliitokset ja päätösvalan siirtäminen yhteistyöelimille korostuvat Tampereen kohdalla, muista kunnista noin neljännes kannattaa yhteistyöelimä, paitsi liikenteen suunnittelun kohdalla useimmat (37 %).

Useimmin kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat eläkeläiset. Haja-asutusalueilla asuvat. Yhteistyöelimien vahvistamisen kannalla ovat useimmin alle 55-vuotiaat, ja kunnan keskustassa ja taajamissa asuvat. Kuntaliitosta kannattavat muita useammin johtavassa asemassa toimivat ja yrittäjät.

PALVELUT

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

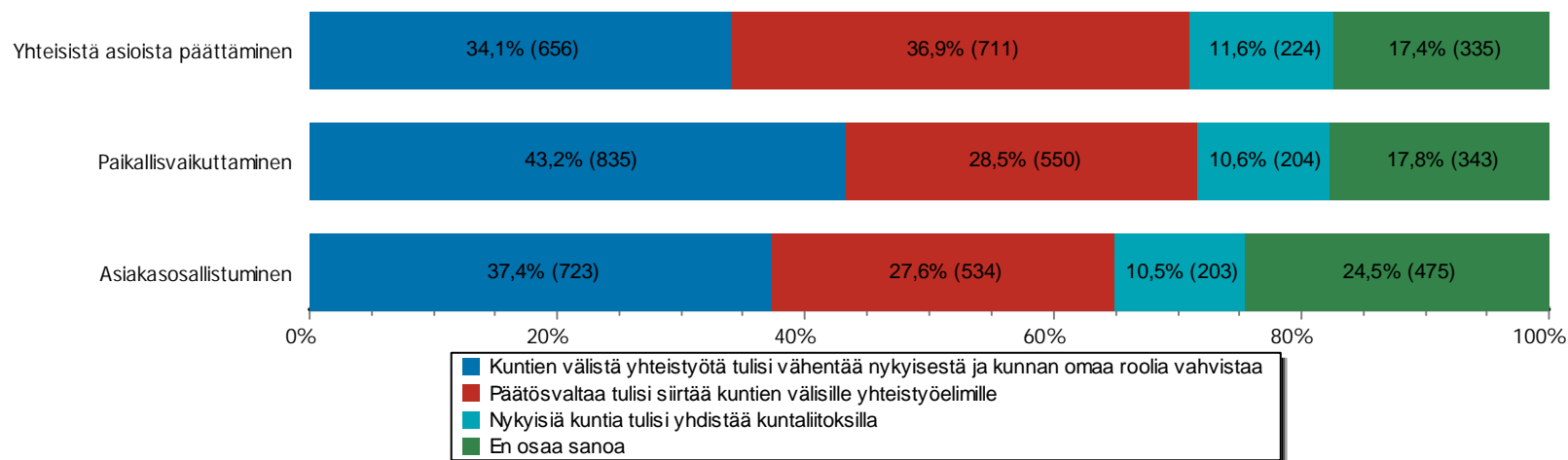

Yhteistyöelimien ja kuntaliitosten kannatus korostuu Tampereen kohdalla, muista kunnista noin kaksi kolmesta kannattaa kunnan oman aseman vahvistamista.

Kunnan oman roolin vahvistamisen kannalla ovat useimmin haja-asutusalueilla asuvat.

VAIKUTTAMINEN JA OSALLISTUMINEN

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, mikä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

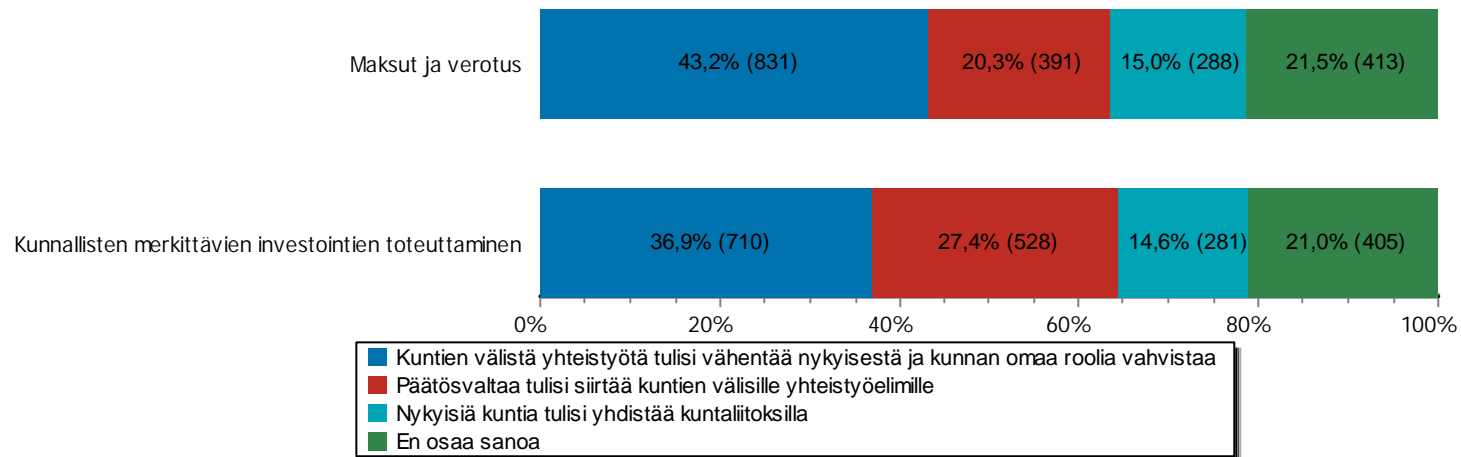

Lähes yhtä monia kannattaa päätösvalan siirtoa kuntien välisille yhteistyöelimille niin Tampereella kuin muissakin kunnissa. Tamperelaisista useampi kannattaa kuntaliitosta (n. 15 %) kuin muissa kunnissa (n. 8 %)

Yrittäjät näkevät puoltavat keskimääräistä useammin yhteistyöelimia ja johtavassa asemassa toimivat kuntaliitosta.

KUNTATALOUS

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

Eri kunnissa vaihtoehtoja kannatetaan lähes yhtäläisesti. Päätösvallan siirtämisen kannalla ovat useimmin...

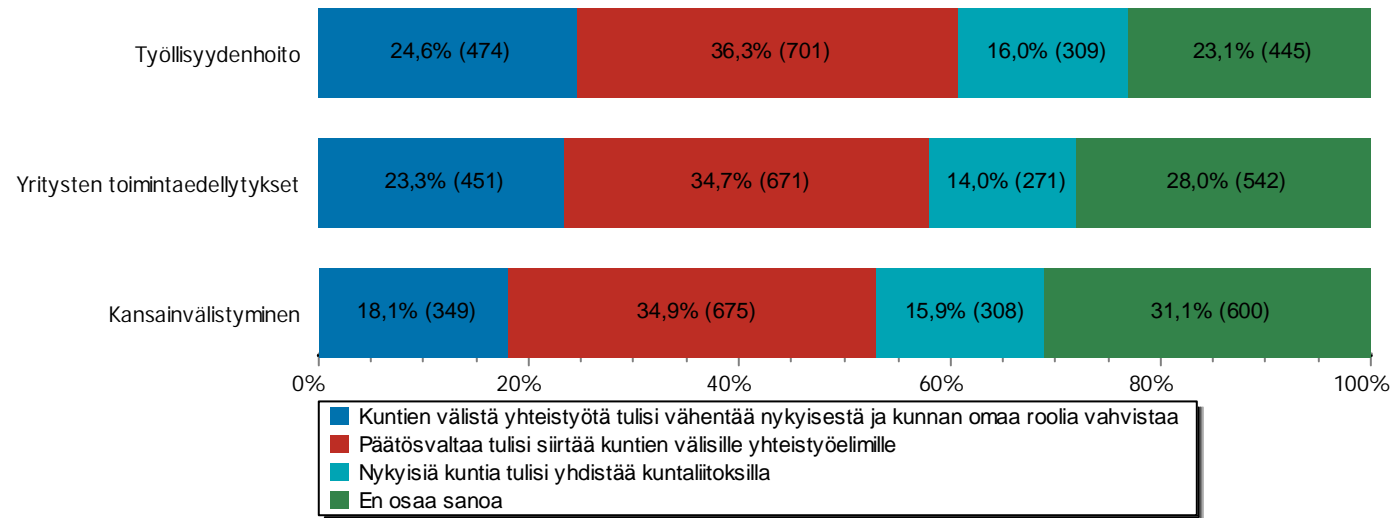
Kunnan oman aseman vahvistamista kannattavat useimmin eläkeläiset ja työntekijät.

Erityisesti merkittävien investointien toteuttamisen kannalta toimihenkilöt ja yrittäjät kannattavat päätösvallan siirtoa yhteistyöelimille.

Johtavassa asemassa toimivat puoltavat useimmin kuntaliitoksia molemmissa tehtävissä.

ELINKEINOELÄMÄ

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

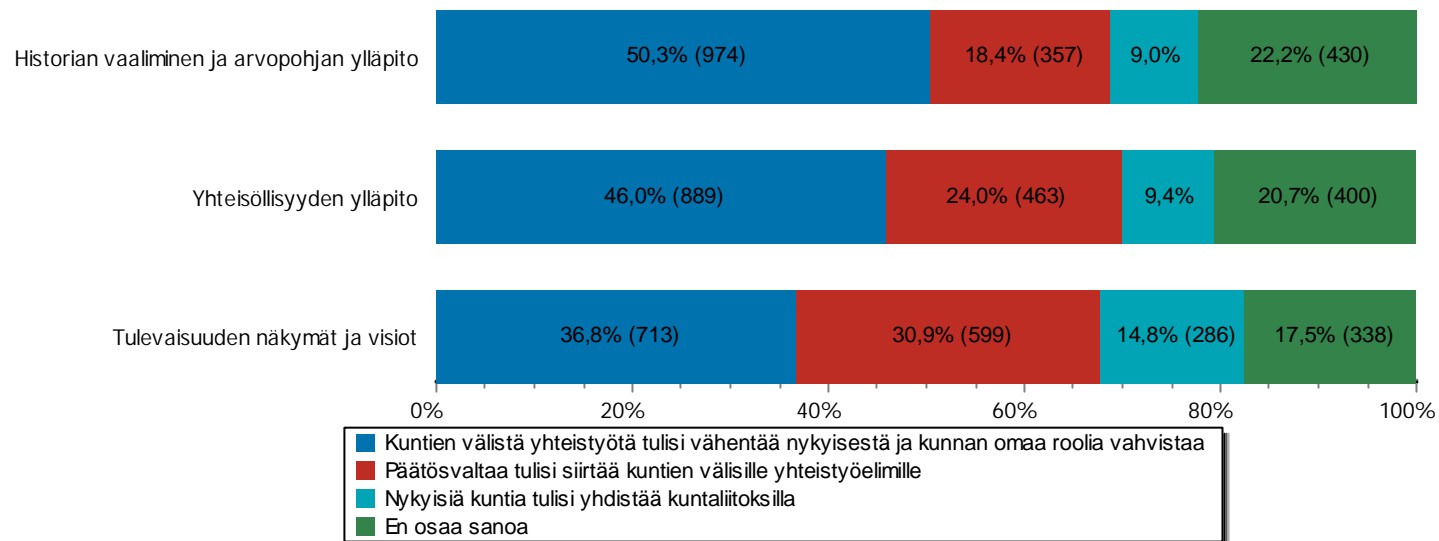

Eri kunnissa vaihtoehtoja kannatetaan lähes yhtäläisesti. Päätösvalan siirtämisen kannalla ovat useimmin...

Kunnan aseman vahvistamista kannattavat useimmin työttömät ja eläkeläiset. Yhteistyöelimien päätösvaltaa kannattavat useimmin yrittäjät ja toimihenkilöt. Kuntaliitoksia puoltavat useimmin johtavassa asemassa toimivat.

KUNTAIDENTITEETTI

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

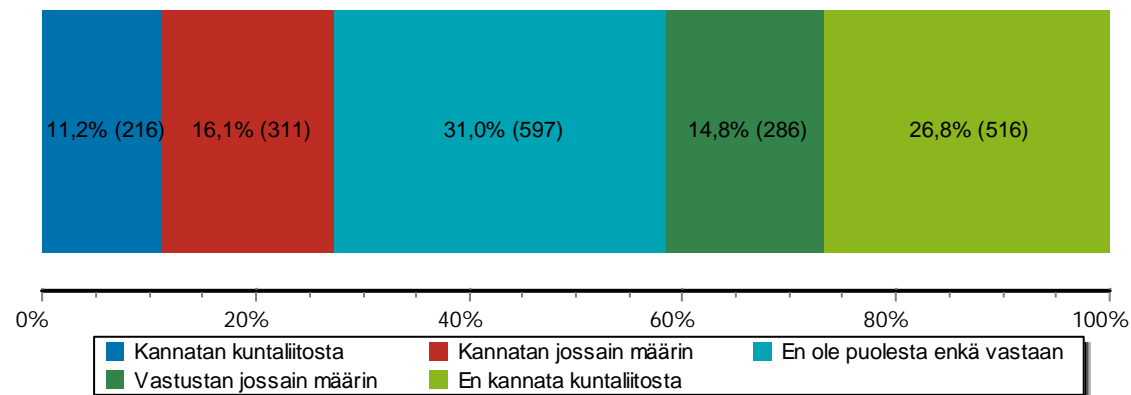

Muut kuin tamperelaiset puoltavat hieman useammin kunnan oman roolin vahvistamista ja vähemmän kuntaliitosta, mutta päätösvalan siirtoa yhteistyöelimille kannattaa lähes yhtä moni.

Kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat useimmin yrittäjät, eläkeläiset ja haja-asutusalueilla asuvat. Yhteistyöelimien vahvistamisen kannalla ovat toimihenkilöt sekä tulevaisuuden näkymien osalta myös yrittäjät. Kuntaliitoksia kannattavat useimmin johtavassa asemassa toimivat.

SUHTAUTUMINEN KUNTALIITOKSEEN

Kuinka suhtaudut kuntaliitokseen oman kuntasi kohdalla?

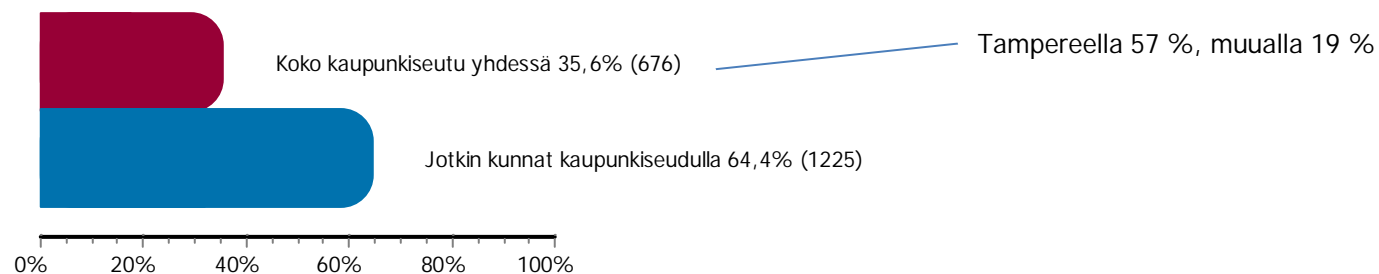

Tamperelaiset kannattavat kuntaliitoksia selvästi muita useammin. Muista kunnista liitosten kannalla on 19 % ja niitä vastaan 48 %. Liitoksia vastaan on useampi kuin niiden puolesta, mutta enemmistö vastaajista valitsee vaihtoehdon en ole puolesta enkä vastaan.

Liitoksia kannattavat useimmin johtavassa asemassa työskentelevät (57 %) sekä toimihenkilöt (40 %) ja ikäluokista 45-64-vuotiaat (43 %). Liitoksia vastaan ovat useimmin yli 64-vuotiaat (51 %), eläkeläiset (50 %), työttömät (43 %) sekä haja-asutusalueilla asuvat (50 %).

PARHAAT LIITOSKUMPPANIT

Jos kuntaliitoksia toteutuisi, mitkä olisivat mielestäsi oman kuntasi parhaat liitoskumppanit kaupunkiseudulla?

PARHAAT LIITOSKUMPPANIT: (suluissa 25 % - 50 % kannatuksen saaneet)

Kangasala: Tampere (muu: Pälkäne)

Lempäälä: Vesilahti (Pirkkala, Tampere)

Nokia: Tampere (Pirkkala, Ylöjärvi)

Orivesi: Tampere (Kangasala)

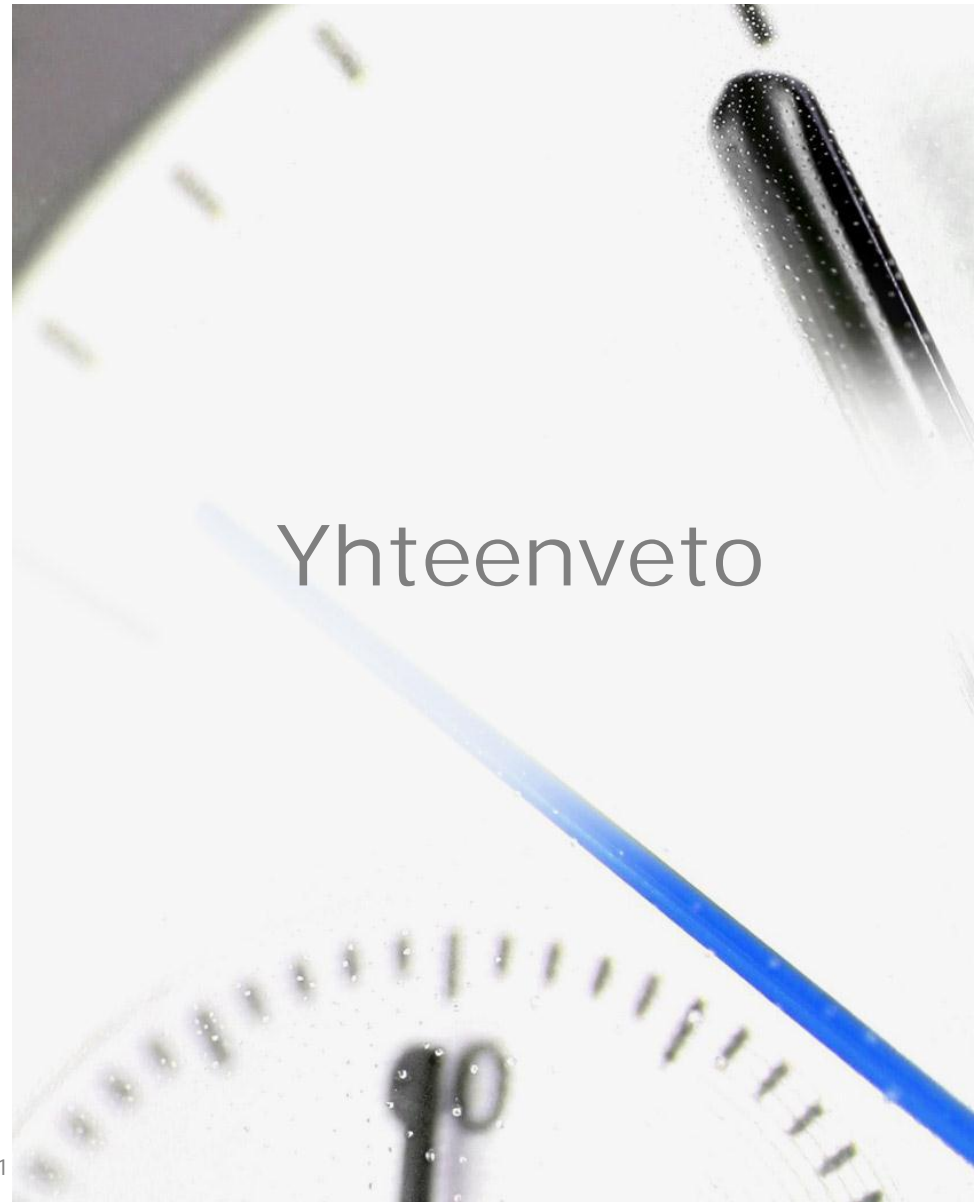
Tampere: Pirkkala, Ylöjärvi (Kangasala, Nokia, Lempäälä)

Pirkkala: Nokia (Tampere)

Vesilahti: Lempäälä (Pirkkala)

Ylöjärvi: Tampere (Nokia)

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Vastaajien taustatiedot
3. Tutkimuksen tulokset
4. Yhteenveto

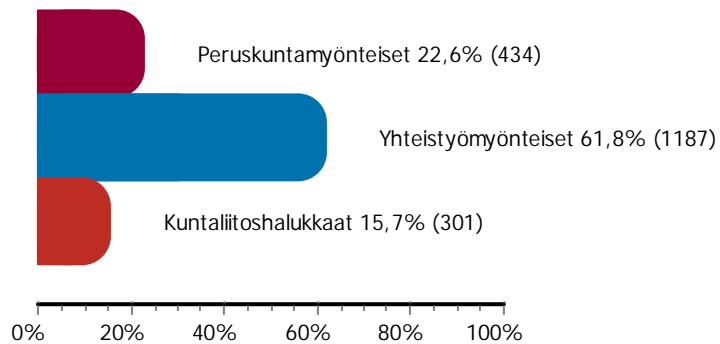

YHTEENVETO

- Yhteenvetona kaupunkiseudun kehittämiseen kaivattaisiin muutosta, näkemykset yhdestä selvästä kokonaisratkaisusta kuitenkin jakautuvat.
- Alueella on monia erilaisia asuin ympäristöjä, ja vastaajien arvostukset elinympäristön valinnan suhteen vaihtelevat. Avovastausten perusteella moni haluaa säilyttää alueelliset erityispiirteet, ja pelkona muutoksissa on moninaisuuden menettäminen. Kaupunkiseudulle halutaan mahtuvan erilaisia asuin ympäristöjä.
- Yhteistä päätöksentekoa kannatetaan vahvimmin yhdyskuntarakenteen ja elinkeinoelämän kehittämisessä. Kunnan oman roolin vahvistamista kaivataan puolestaan arjessa läheisten asioiden kohdalla. Tästä esimerkkinä mm. palvelut, identiteetti ja paikallisvaikuttaminen.
- Useampi on liitoksia vastaan kuin niiden puolesta. Yleisin vaihtoehto on kuitenkin en ole puolesta enkä vastaan.

ERILAISIA SUHTAUTUMISTAPOJA KUNTAYHTEISTYÖHÖN

Profiilit on muodostettu parhaaksi kokonaisratkaisuksi nähdystä vaihtoehdosta seuraavasti:

Peruskuntamyönteiset: kunnan oman roolin vahvistamista puoltavat

Yhteistyömyönteiset: nykyistä mallia tai tiivistyvää yhteistyötä kannattavat)

Kuntaliitoshalukkaat: kuntaliitoksia kannattavat

Peruskuntamyönteiset

- Eniten vanhemmissa ikäluokissa (kolmannes 65-74-v.)
- Eniten haja-asutusalueilla (kolmannes).
- Kunta erityisen tärkeä osallistumisen ja vaikuttamisen väylä ja yhteisöllisyyden luoja.
- Juuri oma kunta tärkeä eikä sama mihin kuntaan kuulu.
- Ovat useimmin kuntaliitoksia vastaan (kaksi kolmesta).

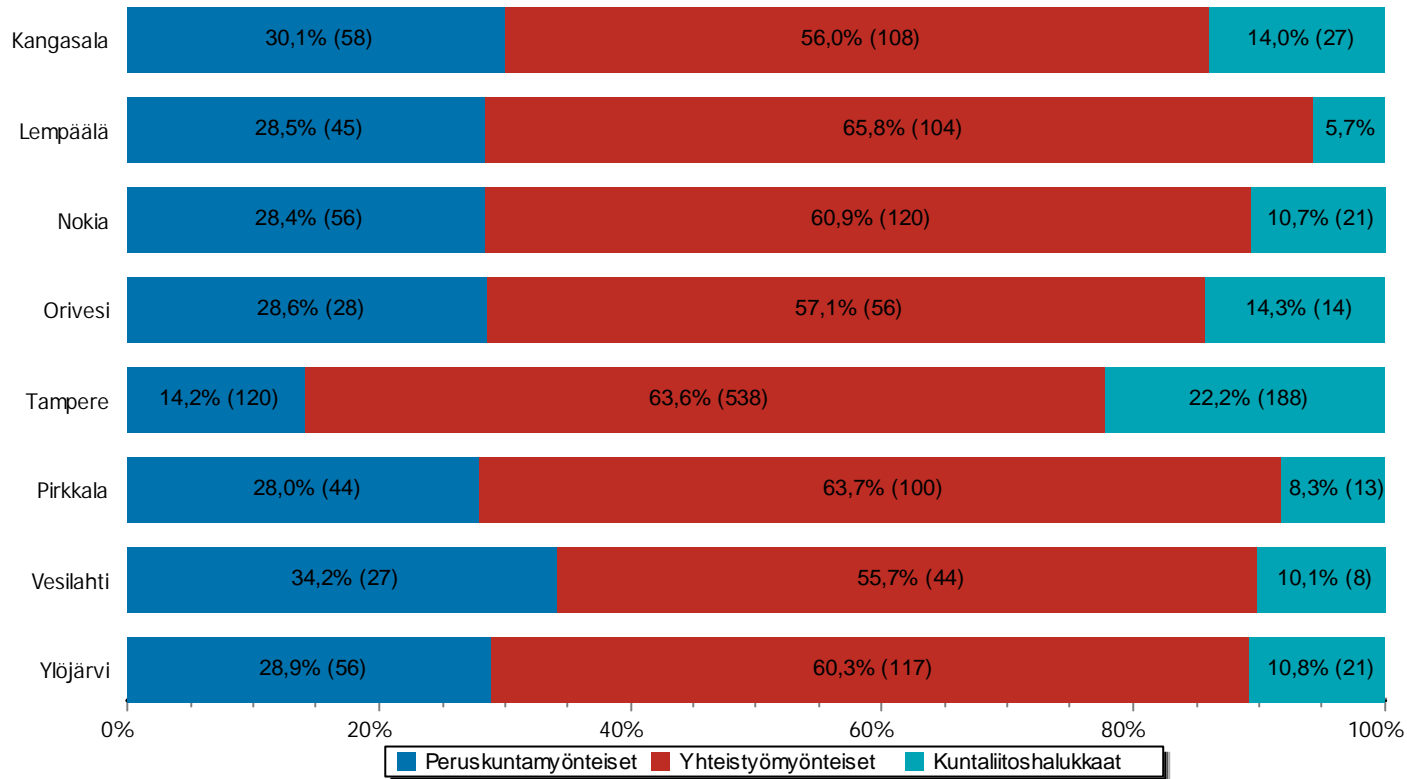
Yhteistyömyönteiset

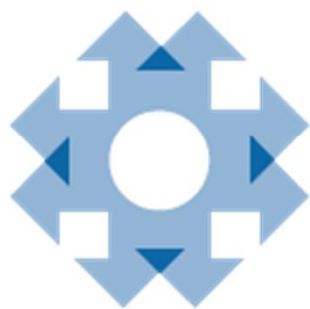
- Useimmin alle 45-vuotiaita (ikäluokasta kaksi kolmesta).
- Useammin naisia kuin miehiä
- Keskimääräistä useammin opiskelijoita, työntekijöitä, työttömiä ja toimihenkilöitä.
- Kunnan keskustassa ja muissa taajamissa asuvia.
- Useimmin eivät kuntaliitoksen puolesta eivätkä vastaan.

Kuntaliitosmyönteiset

- Keski-ikäisiä, useimmin ikäluokissa 35-64-vuotiaat (joka viides ikäluokasta).
- Useammin miehiä kuin naisia.
- Erityisesti johtavassa asemassa toimivia, toimihenkilöitä, yrittäjiä.
- Kokevat kunnan keskimääräistä useammin vain asuinpaikaksi, harvemmin osallistumisen ja vaikuttamisen väyläksi ja yhteisöllisyyden luoja.
- Suhtautuvat kuntaliitoksiin selkeän positiivisesti.

ERILAISIA SUHTAUTUMISTAPOJA KUNTAYHTEISTYÖHÖN

INNOLINK

RESEARCH

TIEDOSTA MENESTYS

